

Ὁ Ἀχιλλεύς Παράσχος καὶ ὁ Ἀθεδὶν πασσαὶς ἔγραψαν πρὸ μηνὸς ποιήματα ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον *ὅλα προσεύχονται*, τοῦ Τούρκου ὑπουργοῦ ποιητοῦ ἐμπνευσθέντος πρὸς ἐθνικὴν τιμὴν ὑπὸ τοῦ Ἑλλήνου.

— Μὰ τί διάβολο, ἡρώτα τις, παρωδιαν ἔλαμνε ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου;

— Ὁχι, ἀδελφὲ, οἱ δύο μαζί διωδιαν.

Ἀρχαῖος φίλος τοῦ κ. Καρύδη ἐζήτηε παρὰ τινος πληροφορίας.

— Τί νὰ σοῦ κάμῃ ὁ καυμένος, βγάζει τὸ Φῶς του.

Ὁ **Φαλῆς** ὁμιλῶν περὶ τῶν ἐνεστώτων ἔλεγε: Δὲν φοβοῦμαι τοὺς Τούρκους ἀπὸ θαλάσσης, ἐνόσω ἔχομεν τὴν Ὑδραν καὶ τὰς Σπέτσας. Συλλογισθεὶς δὲ ὀλίγον:

— Ἀ! ἐλησμόνησα, ἔχομεν καὶ ναυτικὸν βασιλεῖα!...

Ἐφθασαν ἐπὶ τέλους αἱ διαληληθεῖσαι εἰκόνες τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης καὶ πωλοῦνται εἰς τὸ κατάστημα **Γιαννοπούλου καὶ Ρούκη**, ὁδὸς *Αἰόλου*, ὑπὸ τῶν Ἑκατόγχεϊρα.

Τὰς εἰδομεν καὶ μᾶς ἤρσαν— αἱ εἰκόνες δηλαδὴ.

Πλειότερα ἐν προσεχεῖ ἀγγελίᾳ.

Ἐκτακτος παράστασις αὔριον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα.

Θὰ παρασταθῇ διὰ τρίτην φοράν ἡ *Κυρά Φροσύνη* καὶ ἡ νέα κωμῳδία τοῦ κ. Σουρῆ **Ἄλλ' ἂντ' ἄλλων**.

Προμηθευθεῖτε εἰσιτήρια, ἵνα μὴ ἀναγκασθῇτε νὰ δοκιμάζητε ἀναρρίχημα ἐπὶ δένδρων.

ΟΡΦΕΥΣ

Εἶνε ζήτημα ἂν τὰ δύο ἑλληνικὰ θεάτρα μας εἶνε κέντρα τέρψεως καὶ οὐχὶ μελαγχολίας. Περί διδασκαλίας βέβαια δὲν δύναται νὰ γείνη λόγος.

Πολλάκις μέσῳ τῆς φρίκης τοῦ Ἀπόλλωνος ἐνθυμήθην τοὺς μακαρίτας μου ὅλους καὶ ἠναγκάσθην νὰ τρέξω ἀμέσως εἰς τοῦ Μπερνιουδάκη ἵνα πολεμήσω τὰ δάκρυα.

Ἄν εἰπῇτε εἰς τίνα τῶν ἀπείρων παρ' ἡμῖν **λογέων νέων** ὅτι πλήττετε εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ἢ τὸν Ὀρφέα, παρευθὺς τὰ χεῖλη του τετυλιγμένα εἰς σαρκασμοῦ μειδιάματα σὰς ῥίψουν τὴν στερεότυπον ἐκείνην φράσιν: Λοιπὸν περὶ φρονεῖς τὴν ἐθνικὴν σκηνήν, ἄμυσσε! Περτέργον, ἀλλ' ἂν τάζιον τῆς τόσης *λογιότητος* μας, εἶνε, ὅτι θεάτρον θεωροῦμεν τοὺς ἠθοποιούς καὶ οὐχὶ τὸ δρᾶμα.

Παίζουσιν Ἑλληνεῖς ἠθοποιοί;

Ἄρκεῖ, εἶνε ἐθνικὸν θεάτρον.

Αὕτῃ εἶνε ἡ Ἑλληνικὴ κριτικὴ ἴσως διότι οἱ Ἕλληνες δὲν γίνονται, ἀλλὰ γεννῶνται κριτικοί.

Εἰς τὴν τακτικὴν τῶν *Ρωμάνων* τοῦ νὰ ἀποκαλῶσιν ἰδικὰς τῶν τόσας ἑλληνικὰς χώρας δύναται τις νὰ διέδῃ ἕνα σκοπὸν, ἀλλὰ, τὸ νὰ ὀνομάζομεν ἡμεῖς **ἐθνικὰ** ὅλα τὰ ἔργα τῶν ρομαντιστογράφων τῆς Δύσεως καὶ τῶν δραματογράφων τοῦ Μεσαιῶνος, εἶνε ὅλως ἀκατάληπτον. Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι οὐδέποτε θὰ μορφωθῇ **ἐθνικὴ σκηνή**, ἐφ' ὅσον δίδομεν τὸ ὄνομα αὐτὸ εἰς ἔργα μωρὰ καὶ ἠθοποιούς ξυλοσχίστας.

Ὁ Ὀρφεὺς ἔχει περισσοτέραν τοῦ Ἀπόλλωνος ἑλκυστικὴν δύναμιν, καὶ τοῦτο δὲν ἀποδίδομεν εἰς ὅ,τι ἡ ἐρωτόληπτος **Ἀράχνη**.

Οὔτε ὑπεροχὴ ἠθοποιῶν, οὔτε οἰκοπεδοῦχοι, οὔτε ἡ μέχρι πάγου δροσερὰ γειτόνισσα εἶνε ὁ μαγνήτης, ἀλλὰ μόνῃ ἡ συμμαχία τῶν τριῶν κωμικῶν. Καὶ ἀπόδειξις, ὅτι ὅταν καὶ ἀπὸ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, *ἀναγινώσκονται* ρομάντσα, τὸ

Α'. | ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ «ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ» | 3

N I N A

ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΗΘΟΓΡΑΦΙΑ.

ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ.

(Συνέχεια ἴδε προηγ. φύλλον)

Ἐπανῆλθεν εἰς τὰς προτέρας του σκέψεις.— Ἀ! ἡ Βέρθα μου — ἔλεγε — δὲν εἰξεύρεις τίποτε περὶ τῆς ἐπανόδου μου. Εἰς τὴν τελευταίαν μου ἐπιστολὴν τῇ ἔγραφον ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἦμαι εἰς τὰς ἀγκάλας της. Καὶ ὅμως, ἐνθ' ὑπέμεινα τσαυτάς ἡμέρας ἔκτοτε μακρὴν τῆς ἀκόμῃ, τὸ διάστημα αὐτὸ μέχρι τῆς ἐσπέρας θὰ μοι φανῇ ὁλόκληρος αἰὼν!

Ὁ Ἐδουάρδος ἦτο μόνος· δὲν εἶχε πρὸς τίνα ν' ἀνακοινώσῃ τοὺς πόθους του, τὴν μέλλουσαν εὐδαιμονίαν του, τὸν ἔρωτά του, δὲν εἶχε πρὸς τίνα νὰ εἰκονίσῃ τοὺς ὡραίους ὀφθαλμούς της Βέρθας του, τὴν ἀφέλειαν, τὴν αἰδημοσύνην, τὴν χάριν, ὅλα ταῦτα ἡνωμένα εἰς ἓν οὐράνιον πλάσμα, τὸ

ὁποῖον δύο ψυχαὶ ἐλάτρευον ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Βαρῶνος Ταρβὼ ὡς πατὴρ καὶ οὗτος ὡς ἐρωμένην. Εἶχεν ἀνάγκην τοῦ δευτέρου προσώπου διὰ νὰ συνδιαλέγεται καὶ ἠνόηξε τὸ χαρτοφυλάκιόν του καὶ ἔλαβε τὴν τελευταίαν ἐπιστολὴν τῆς Βέρθας, τὴν ὁποῖαν ἤρχισε ν' ἀναγινώσκῃ καὶ πάλιν νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ἐξ ὑπαρχῆς.

Παρίσιοι 7 Νοεμβρίου

Ἐδουάρδε μου,

Σήμερον συμπληροῦνται ἐπτὰ ὁλόκληροι μῆνες ἀφ' ὅτου εἶσαι μακρὰν μας. Μοὶ ὑπέσχεσο διὰ τῆς τελευταίας ἐπιστολῆς σου ὅτι ἐντὸς πέντε ἡμερῶν θὰ ἐγκατέλειπες τὸ Λονδίνον. Ἐὰν ἤξευρες πόσον δυσχερὴς εἶναι ἡ θέσις μου! Πανταχόθεν πιεζομένη εἶχον ἀνάγκην τῆς συμβουλῆς σου. Ὁ πατὴρ μου ἐπανῆλθε χθὲς ἀπὸ τῆς Ἑξοχῆς μὲ νέας προτάσεις γάμου! Ἀ εἶχον ἀνάγκην διπλοῦ θώρακος καὶ ἀνδρικοῦ θάρρους διὰ νὰ ἀντιταχθῶ κατὰ τῶν κοινωνικῶν προλήψεων τοῦ πατρός μου. Χάριν ἐνὸς ὀνόματος οἰκογενειακοῦ εἶναι ἔτοιμος νὰ θυσιάσῃ τὸ μέλλον τῆς θυγατρὸς του, τοὺς ἱερωτέρους πόθους μας, τὰς γλυκυτέρας μας ἐλπίδας. Χθὲς ἦτο ἡ ἐορτὴ τῶν γενεθλίων σου. Ἐπεσκέφθην τὴν μητέρα σου, τὴν ὁποῖαν εὗρον τεθλιμμένην, διότι δὲν εἶχε λάβει ἐπιστολὴν σου. Τῇ εἰδείξα τὸ τελευταῖον γράμμα σου καὶ μετ' ὅλιψεν εἰς τὰς ἀγκάλας της δακρύουσα.

ἀκροατήριόν του ἀραιούται πλέον τῶν στρατιωτικῶν ταγμάτων τῆς Ἑφημερίδος.

Ἔχει ὅμως ἰσχυράν ἀντιπολίτευσιν ὁ Ὀρφεὺς ὑπ' αὐτοῦ δημιουργηθεῖσαν.

Τὰ καθίσματα του :

Τὸν ἀντιπολιτεύονται δι' ὀλισθήσεων καὶ πόνων.

Τὰ φῶτά του :

Ἐκπληροῦσι τέττιγος μᾶλλον ἢ φανῶν προορισμόν.

Τὸ ἄκρηπρόν του δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι εὐχαριστεῖ ἢ δυσαρεστεῖ.

Εἶνε ἀντιμελαγχολικόν.

Μόνον ποιηταί, ὧν ἡ μουσα δέχεται τὸ φῶς τῆς ἀπὸ τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς μελαγχολίας τὸν ἥλιον, ζητοῦντες παντοῦ καὶ πάντοτε *χλοερὰς πεύκας* καὶ σκιάν, εἶνε δυνατόν κρίνοντας τὸν Ὀρφέα, νὰ τὸν ψέξωσιν ἐπὶ ἀκρηπία. Καὶ τούτων ἐξηγεῖται ἡ πρὸς τὸν ἐγκληπὸν Ἀπόλλωνα στοργή.

Τὴν ἐσπέραν τοῦ Σαββάτου ἡ Ὀρφικὴ σκηνὴ δὲν ἦτο **ρομάντσο**. Εἶδομεν ἀπ' αὐτῆς τὴν «Πομφόλυγα», κωμῶδιν Ἰταλικήν.

Ὅσοι τὴν ἀκούσατε δὲν θὰ ὑποπτεύσθε βεβαίως πλέον τὰς γυναῖκάς σας. Ὅσοι δὲν τὴν ἀκούσατε, νὰ τὴν ἀκούσητε ὅταν ἐπαναληφθῇ.

Εἶνε χαριεστάτη.

Ἐν γένει συγχαίρομεθα τοῦ Ὀρφέως τὴν διεύθυνσιν ἐπὶ τῇ εἰλικρινείᾳ τῆς. Ἐφρόντισε ὅπως ὑπάρχουν ἐν ἀφθονίᾳ *μαξιλάρια* πρὸς ἐνοικίασιν, ἐνῶ εἰς τὸν τετυφωμένον Ἀπόλλωνα, τὸν τόπον αὐτὸν τοῦ γλυκυτέρου ὕπνου, οὐδὲ ἐν εὐρίσκετε !

Μάριος.

Ὁ Ἐδουάρδος μου—μοὶ ἔλεγε θλίβουσα τὴν χειρά μου,—δὲν ἠπατήθη εἰς τὴν ἐκλογὴν του. Ἀλλὰ πόσα μεταξὺ σας παρεμβάλλονται ἐμπόδια, πόσαι περιπέτειαι...! — Καὶ ἡ μήτηρ σου ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν χωρὶς νὰ εἰξεύρῃ ἀκριβῶς τὰ συμβαίνοντα μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ πατρός μου.—Πρὶν ἀκόμη μαρνανθῇ ἡ ἀνθοδέσμη αὐτῇ, τὴν ὅποιαν σὰς ἔφερον—τῇ εἶπον διὰ νὰ τὴν παρηγορήσω —ὁ Ἐδουάρδος μὰς θὰ ἦναι ἐδῶ.—Προαίσθημά τι μοὶ λέγει ὅτι δὲν θὰ φανῶ ψευδομένη πρὸς τὴν μητέρα σου. Μὴ διαψεύσης σὺ τὰς προαισθήσεις ταύτας τῆς ἀγαπῶσης σε

ΒΕΡΘΑΣ.

— Πτωχὴ Βέρθα !—εἶπεν ἐπανακλείων τὴν ἐπιστολὴν ἐντὸς τοῦ χαρτοφυλακίου του—ἀλλὰ τί εἶναι λοιπὸν αὐτὸς ὁ Κόμης τοῦ Σαίντ-Μώρ... Ὁ κληρονόμος ! Καὶ θὰ ἤμην ἴσως ἐγὼ σήμερον τοιοῦτος, ἐάν μετὰ νεκρανάστασιν, ἀγνωστῶς συντελεσθεῖσαν, δὲν ἐπανήρχετο ἐξ Ἰνδιῶν ὁ ἀνεψιὸς οὗτος. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἐφθόνησα τὰ πλούτη του, τοὺς τίτλους του, τὴν δόξαν, διὰ τί οὗτος νὰ φθονήσῃ τὴν εὐτυχίαν μου!

Οὕτω διήλθεν ὅλην σχεδὸν τὴν ἡμέραν ἀναδιψῶν τὰς ἐπιστολάς τῆς Βέρθας μίαν πρὸς μίαν, ἐπαναλαμβάνων τὰς νεωτέρας ἐξ αὐτῶν. Εἶχεν ἀναγνώσει αὐτάς πλέον ἢ δεκάκις καὶ ὅμως τῷ ἐφαίνοντο ὡσάν νὰ ἦσαν νέαι. Καὶ ἐπανεκλείσε τὸ χαρτοφυλάκιον διὰ ν' ἀνοίξῃ τὸν Μυσσέ. Οἱ ἄλλοι ταξειδιῶται εἶχον περαιοθῇ οἱ μὲν εἰς Τρουβίλλην,

ΟΡΦΕΥΣ.

Τὴν ἐσπέραν τῆς Κυριακῆς ἀνεβιβάζοντο ἐπὶ τῆς σκηνῆς οἱ τόσον ἀγαπητοὶ *Μυλωνάδες*.

Κόσμος ἦτο πολὺς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ *λαϊκὸν ἔδαφος*.

Οἱ Πατησιῶται ἐνεκα τῆς ἑορτῆς διπλάσιοι, ὥστε πληρωθέντος τοῦ μεταξὺ τῶν γειτονικῶν μανδρῶν τοίχου, ἐξέτειναν τὰς κατακτήσεις αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῆς μάνδρας τοῦ θεάτρου, παρέχοντες ἡμῖν τὸ ὠραῖον θέαμα τῆς ἐκθέσεως τριακοντάδος ἀχαϊκῶν κνημῶν *decolletées*.

Ἐντύπωσιν μὰς ἔκαμε ἡ *ἀσχημία* ὅλου ἐκείνου τοῦ ἀκροατηρίου· μόνη *garniture* ἦτο *μία κορδέλλα*.

Ποῦ οἱ ἀστέρες, τοὺς ὁποίους ἄλλοτε ἐθαυμάσαμεν ἦτο συννεφιά... ἐν τῇ πλατείᾳ.

Ὁ Νίκος μὰς ἐγλωσσόφαγε...

Ἄ Ζηλιάρη !...

Περὶ τῶν **Μυλωνάδων** θὰ εἰπώμεν ὀλίγα.

Πρῶτον ἡ διανομὴ τῶν προσώπων ἀρχεῖα.

Ὁ Σπύρος Ταβουλάρης ἔπρεπε νὰ παίξῃ τὸ πρόσωπον τοῦ Τσεκίνου καὶ ὅχι ν' αὐτοχειριάζεται πάλιν ὁ Νιόνιος.

Ἡ κυρὰ Σιλβέστρα μετὰ τὴν Χέλμην ἦτο γελοία, γελοία, γελοία.

Ἡ κυρὰ Σοφία Ταβουλάρη μὰς ἐφάνη πολὺ *βαρεῖα* εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Ροζίνας, ὅπερ ἔπρεπε νὰ δοθῇ εἰς τὴν χαριεστέραν κυρίαν Νικηφόρου.

Καὶ περὶ τῆς *Καντάδας* τοῦ ἀνουσίου Πέππου θὰ παρατηρήσωμεν ὅτι δύναται νὰ ἦναι συντομωτέρα καὶ καλλιτέρα κάπως.

Νοστιμωτάτη ἦτο ἡ ἐπὶ τῆς σκηνῆς παρέλασις μίᾳς *κουζίνας* μὲ ὅλον τὸ θάρρος Ριστόρης. Ἐννοεῖτε ὅτι τὸ ἐν-

οἱ δὲ εἰς τὸ Ὀμφλαίρ. Ὁ Ἐδουάρδος ἠρνήθη νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ· ἀλλ' ἤδη ἠσθάνετο πλῆξιν· ἄλλοτε δι' αὐτὸν αἱ ἐβδομάδες παρήρχοντο ταχύτερον ἢ ἤδη αἱ ὥραι. Καὶ τώρα μὲν ἔκλειε τὰ παράθυρα καὶ προσεπάθει νὰ κοιμηθῇ, τώρα δὲ ἀπεπειρᾶτο νὰ ἐξέλθῃ, ἀλλὰ κατήρχετο μόνον μέχρι τοῦ μεγάλου λιμένος καὶ πάλιν ἐπανήρχετο. Καὶ ὁ Μυσσέ, τὸ θῦμα τῆς δυσθυμίας του, περιήρχετο τὸ δωμάτιον μετ' αὐτοῦ, ριπτόμενος ἐξ ὑπαμειβῆς ἀπὸ τῆς κλίνης εἰς τὴν τράπεζαν. Ἡμέρα μία ! Καὶ ὅμως διήλθε καὶ αὕτη, διότι ὁ χρόνος τρέχει τὸν δρόμον του μὲ τὴν συνήθη ταχύτητά του. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ ἀνυπομονοῦντες τὸν ἀποκαλοῦσι βραδυκίνητον γέροντα, ἐνῶ διὰ τοὺς ἄλλους φαίνεται πτερωτὸς ὡς αἱ ὥραι τῆς εὐτυχίας· ἀλλ' ἐκεῖνος εἶναι πάντοτε ὁ αὐτὸς, ὁποῖος ἦτο καὶ πρὸ πέντε χιλιάδων ἐτῶν. Ἐτρεχε μετὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε φορᾶς καὶ ὅτε συνηντήθη μετὰ τὸν Ἀδάμ εἰς τὸν παράδεισον. Ἐπὶ τέλους ἐσήμανε τὸ δεῖπνον καὶ ὁ Ἐδουάρδος κατήρχετο τὴν κλίμακα, ταχὺς ὡς ἀστραπὴ, εὐελπίς ὅτι οὕτω θὰ παρήρχετο ἡ ὥρα χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ.

Ὁ Ἰάκωβος ἐν τούτοις ἐπανήλθεν ἀπρακτος, ἀπηλπισμένος, ὁμοιάζεν ἑραστὴν ἢ πολιτικὸν ἀποτυχόντα εἰς τὰ σχέδιά του, ἀνῆρχετο βραδὺς καὶ σύννους τὴν κλίμακα μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας, ὡς ἔμπορος κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς πτωχεύσεως. Ἦνοιξε τὸ δωμάτιον μηχανικῶς, ἀλλὰ δὲν